

Posudek diplomové práce

téma: Vybrané obecné problémy služebností římského práva soukromého

diplomant: Jan Šejdl

vedoucí diplomové práce: prof. JUDr. Michal Skřejpek, DrSc.

oponent: doc. JUDr. Petr Bělovský, Dr.

Diplomant se rozhodl pro téma, jehož vymezení v názvu práce může budít rozpaky, resp. může vyvolávat dojem, že předložená práce nic konkrétního nepřináší. Pravý opak je pravdou. Navzdory obecně pojatému názvu je předložená diplomová práce zajímavá nejen způsobem přístupu k látce, ale zejména myšlenkovou autenticitou, k níž se autor diplomové práce odhodlává. Práce rozhodně není pouhým kompilátem úvah romanistických autorů, k čemuž tendují mnohá diplomové práce posledních let. Diplomant naopak přistoupil k tématu velmi tvůrčím a přemýšlivým způsobem, jímž dokázal, že je schopen o tématu také sám uvažovat a hledat jeho relevantní souvislosti. Zaměření na „obecné problémy“ dává tušit, že předložením diplomové práce autor s tématem neskoncoval a dá se očekávat již úžeji specifikované „pokračování“.

Hlavní linií struktury předložené diplomové práce je pojem a klasifikace římskoprávních služebností. Diplomant se zamýšlí nad původem a charakterem římských služebností, stejně jako nad vztahem služebností ke kategorii věcných práv k věci cizí. Další část práce je věnována samotné klasifikaci služebností, a to jak z hlediska jednotlivých kategorií služebností, tak z hlediska jejich typizace, zejména pak u služebností pozemkových. V tomto směru autor dospívá k závěru, že podřazení jednotlivých typů pozemkových a osobních služebností pod jednu skupinu právních institutů, není z hlediska rozmanitosti jejich specifikace nejšťastnější a význam uvedené společné klasifikace spatřuje spíše v systematice. Diplomant se v této části přiklání mimo jiné k názoru, podle kterého římské právo znalo jakési dělené vlastnictví (str. 44), a to v podobě vlastnictví služebnosti, resp. části služebného pozemku (zejm. cesty). Ačkoli s takovým stanoviskem lze polemizovat, působí ve sledu diplomantových úvah relevantně.

V poslední části práce (pomineme-li závěr) se diplomant věnuje principům římského práva vztahujícím se ke služebnostem. Vybírá konkrétní principy, k nimž podává hlubší výklad. Zamýšlí se v této souvislosti např. nad původem výjimky zásady *servitus in faciendo nequit* v případě *servitus oneris ferendi* a analyzuje její praktické dopady.

Po obsahové stránce k práci nelze mít větších námitek. Diplomant neopomněl dohlédnout také za hranice klasického, ev. justiniánského práva, když zmiňuje relevanci pramenů k právu pandektnímu a přirozenoprávním kodifikacím 19. století.

Také po formální stránce práce splňuje požadovaná kritéria. Zaujme zejména obsáhlý poznámkový aparát. Seznam použité literatury neobsahuje příliš rozsáhlý výčet a je škoda, že diplomant nezohlednil některá zajímavá díla přinejmenším české romanistiky (např. J. Vážný, Vlastnictví a práva věcná ad.). Na druhou stranu diplomant ve své práci prokázal, že v seznamu uvedená díla opravdu prostudoval, porozuměl jim a byl schopen je dostatečně využít. Navíc, diplomant bohatě využívá zejména pramenů, které jsou primárním zdrojem poznání římského práva.

Trochu rušivě snad jen působí poněkud archaická čeština (právo klassické, fysická osoba apod.), která však celkově nesnižuje kvalitu celé práce.

Z hlediska komplexního hodnocení lze uvést, že diplomová práce Jana Šejdla rozhodně převyšuje standardní úroveň romanistických diplomových prací. Celkově má práce velice dobrou úroveň, a to jak po stránce vědecké, tak i literární. Práce je přehledná, dobře strukturovaná a obsahově původní. Téma je zpracováno pro diplomovou práci vyčerpávajícím způsobem. Text je doprovázen bohatým poznámkovým aparátem, z něhož plyne, že autor věnoval zpracování tématu značné úsilí.

Celkově tedy lze práci hodnotit jako výbornou a doporučuji jí k ústní obhajobě.

V Praze dně 16. května 2010

doc. JUDr. Petr Bělovský, Dr.